

Aika: 30.11.2022 klo 9.00-11.00

Paikka: Tampereen kaupunkiseutu, kh. Valimo, Kelloportinkatu 1 B

Osallistujat:

jäsenet:

Ikonen Anna-Kaisa, pj.

Kouhia Raimo, 1. vpj.

~~Heiska Mauri, 2. vpj.~~

Helimo Matti

Loukaskorpi Johanna

Markkanen Jouni

Nyman Anne

Pispala Kristiina

Raevaara Aarne

Repo Sirpa

Salmi Pekka

Viljanen Jussi

Österberg Pauliina 128-135 §

varajäsenet:

~~Jussila Anne-Mari~~

~~Orell Mari~~

Leppänen Aki

Krasniqi Brigita

~~Liimola Anne~~

~~Jäntti Aleks~~

Tuominen Jari

~~Salonen Tanja~~

~~Kaleva Lassi~~

~~Virkkunen Katri~~

~~Porttikivi Ilkka~~

~~Koppanen Matti~~

~~Päivänen Maria~~

Muut osallistujat:

Nurminen Päivi

Pohjonen Juhani

Yli-Rajala Juha

Lehrbäck Minna

seutujohtaja, esittelijä, TKS

seutusihiteeri, sihteeri, TKS

kuntajohtajakokouksen pj., Tampere

seutuassistentti, TKS

Kutsuttu kokoukseen:

Ruokonen Tommi

~~Ojala Harri~~

Aalto Marja

Touru Tapani

talousjohtaja, Pirkkala, 126 §

~~johtaja, Business Tampere, 127 §~~

asiantuntija, lentoliikenne,

Business Tampere, 127 §

liikennejärjestelmäpäällikkö, TKS, 128 §

Anna-Kaisa Ikonen
puheenjohtaja

Juhani Pohjonen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Paikka ja aika

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä ____/____2022

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Johanna Loukaskorpi

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä

Paikka ja aika

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän toimisto

____/____2022

Todistaa

Juhani Pohjonen

Käsiteltävät asiat:

121 § KOKOUKSEN AVAUS	4
122 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	4
123 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA	5
124 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN	6
125 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT	7
126 § VARHAISKASVATUKSEN JA OPETUKSEN SEUTUVERTAILUT 2021	8
127 § SAAVUTETTAVUUDEN KEHITTÄMISOHJELMAN RAPORTOINTI 2020-2022 JA JATKAMINEN KAUDELLE 2023-2025	10
128 § JOUKKOLIIKENTEN KEHITYSKUVATYÖ	11
129 § KAUPUNKISEUDUN TAVOITTEET HALLITUSOHJELMAAN	15
130 § KUNTAYHTYMÄN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TALOUSARVIO VUODELLE 2023	18
131 § YHTYMÄKOKOUKSEN KOOLLE KUTSUMINEN	22
132 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT	23
133 § SEURAAVAT KOKOUKSET	24
134 § MUUT ASIAT	24
135 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	24

121 § KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.05.

122 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu on lähetettävä viimeistään 7 päivää ennen kokousta. Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä. Kokouskutsu lähetetään toimielimen päättämällä tavalla jäsenille, henkilökohtaisille varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus ko. kokouksessa.

Seutuhallitus ja muut toimielimet ovat päätösvaltaisia, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouksen esityslista on toimitettu sähköisesti 23.11.2022.

Seutuhallitus 30.11.2022

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Ikonen:

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi.

Todetaan kokous päätösvaltaiseksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

123 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA

Pöytäkirjan laatii puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimitielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjantarkastaja on valittu aakkosjärjestyksessä seutuhallituksen varsinaisten jäsenten joukosta.

Kuntayhtymä on ottanut käyttöön sähköisen, vahvaan tunnistukseen perustuvan allekirjoituspalvelun, jolla pöytäkirjat tarkastetaan ja allekirjoitetaan.

Seutuhallitus 30.11.2022

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Ikonen:

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa on Johanna Loukaskorpi.

Pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan sähköisessä allekirjoitusjärjestelmässä.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

124 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Esityslista on toimitettu sähköisesti 23.11.2022.

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 30.11.2022

Puheenjohtaja Ikonen:

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

125 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

Seutuhallituksen edellisen kokouksen 26.10.2022 toimeenpano.

ASIA	TOIMEENPANO
Kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet ja talousarvio vuodelle 2023, valmistelu	Asian päätöskäsittely on tässä kokouksessa.
Toiminnallisten tavoitteiden ja talouden toteutuminen 1.1.-31.8.2022	Tarkastuslautakunta käsitteli asiaa kokouksessa 16.11.2022. Toteutumätietoja on hyödynnetty vuoden 2023 suunnittelussa.
Rakennesuunnitelman päivitys, seutuhallituksen ja kuntajohtajien yhteinen tavoitetyöpaja	Työpajan tulosityhteenveto on seutuhallituksen käsittelyssä joulukuun kokouksessa.

Väestö- ja työllisyyskatsaus lokakuu 2022.

Kuntajohtajakokouksen 4.11. ja 18.11. muistiot.

Seutuhallitus 30.11.2022

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

merkitä asiat tiedoksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

126 § VARHAISKASVATUKSEN JA OPETUKSEN SEUTUVERTAILUT 2021

Kehittämispäällikkö Kankkonen 7.6.2022:

Tausta

Seututiedon tuottaminen ja ylläpitäminen yhteistyön keskeisissä teemoissa on olennainen osa seututyöryhmien työskentelyä.

Seutuvertailut kokoavat yhteen Tampereen kaupunkiseudun kahdeksan kunnan esi- ja perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja lukiokoulutuksen keskeiset tunnusluvut. Tampereen kaupunkiseudulla on tehty nyky- muotoisia seutuvertailuja vuodesta 2017 lähtien. Vertailussa käytettävät talous- ja toimintatiedot on kerätty kaupunkiseudun kunnilta keväällä ja kesällä 2022. Lisäksi lähteinä on käytetty Kuntaliiton ja Tilastokeskuksen tietoja. Vertailut on valmisteltu Pirkkalan kunnan talousjohtajan Tommi Ruokosen johdolla ja tiiviissä yhteistyössä opetuksen ja varhaiskasvatuksen asiantuntijoiden kanssa. Vuoden 2021 jälkeen seutuvertailujen laatija vaihtuu ja tehtävässä aloittaa suunnittelija Henrik Hiekkataipale Tampereen kaupungilta.

Seutuvertailujen kokoaminen voidaan tunnistaa oppimis- ja kehittämisprosessiksi, joka rakentaa syvällisempää ymmärrystä palveluista ja tulevaisuuden tarpeista sekä auttaa kehittämään toimintaa edelleen. Seutuvertailut toimivat tietopankkina myös päätöksenteossa esimerkiksi kuntien talousarvioita valmisteltaessa. Vertailuja on päättäjien pyynnöstä kehitetty niin, että ne sisältävät myös kuntakohtaiset toimenpidesuosituksset.

Vuoden 2021 tulokset

Varhaiskasvatus:

- Osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin jakoi hienoista nousuaan.
- Päiväkotien käyttöaste nousi edellisestä vuodesta.
- Varhaiskasvatuksen kustannustaso pysyi lähes ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna. Toteutuneen hoitopäivän hinta laski edelliseen vuoteen nähden.
- Palvelusetelin käytön lisääntyminen jatkuu seudulla, mutta kasvu on taantunut.

Esi- ja perusopetus:

- Perusopetuksen oppilasmäärä on edelleen kasvanut, mutta kasvuvauhti hidastuu.
- Keskimääräinen oppilaskohtainen kustannus on kasvanut edellisestä vuodesta.
- Laskennallinen ryhmäkoko on kasvanut lähes kaikissa seudun kunnissa. Korona-avustukset ovat vaikuttaneet kehitykseen.
- Kuntien on hyvä tarkastella TEAviisarin mittareiden taustalla olevia tekijöitä ja kytkeä tarkastelu kuntien käytänteisiin.

Lukiokoulutus:

- - opiskelijamäärät ovat olleet seudulla nousussa
- - useimmilla koulutuksenjärjestäjillä opiskelijakohtaiset kustannukset ovat nousseet, muutamalla kustannukset ovat myös pienentyneet
- - valtionosuus kattaa pääsääntöisesti suuremman osuuden kustannuksista kuin aikaisempina vuosina

Talusojohtaja Tommi Ruokonen selostaa asiaa kokouksessa.

Liitteet:

- Esi- ja perusopetuksen seutuvertailu 2021 / liite
- Varhaiskasvatuksen seutuvertailu 2021 / liite
- [lukiokoulutuksen seutuvertailu 2021](#) / linkki

Seutuhallitus 30.11.2022

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi vuoden 2021 vertailut ja

käy ohjaavan keskustelun tulosten hyödyntämisestä.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

127 § SAAVUTETTAVUUDEN KEHITTÄMISOHJELMAN RAPORTOINTI 2020-2022 JA JATKAMINEN KAUELLE 2023-2025

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus on hyväksynyt kaupunkiseudun lentoliikenteen kehittämissohjelman käynnistämisen (vuosina 2016-2019) ja jatkamisen saavutettavuuden kehittämissohjelmana (vuosina 2020-2022). Ohjelman tavoitteena on ollut kehittää Tampereen kaupunkiseudun kansainvälistä saavutettavuutta ja mm. suorita lentoyhteyksiä maailmalle. Ohjelman tavoitteista ja rahoituksesta on sovittu raportoitavaksi seutuhallitukselle. Ohjelman toteutuksesta vastaa BusinessTampere Oy.

Nykyisen saavutettavuusohjelman viimeinen vuosi on käynnissä. Ohjelman tavoitteet ovat toteutuneet erinomaisesti. Seuraavan 2023-2025 kauden tavoitteet on valmisteltu ja rahoituksesta on sovittu kaupunkiseudun kuntien kanssa sekä myös useiden Pirkanmaan muiden kuntien kanssa.

Johtaja Harri Ojala esittelee ohjelman tämänhetkisen toteuman ja tavoitteet sekä toimenpiteet vuodelle 2023.

Lentoliikenteen asiantuntija Marja Aalto selosti asiaa kokouksessa.

Liite:

- Saavutettavuusohjelman raportointi 2020-2022 ja ohjelma 2023-2025.

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 30.11.2022

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

merkitä raportoinnin tiedoksi ja

hyväksyä saavutettavuuden kehittämissohjelman tavoite- ja toimenpidesuunnitelman vuosille 2023-2025

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

128 § JOUKKOLIIKENTEN KEHITYSKUVATYÖ

Liikennejärjestelmäpäällikkö Touru

Työn lähtökohdat ja tavoitteet

Tampereen kaupunkiseudun voimakas kasvu luo uusia edellytyksiä joukkoliikennejärjestelmän kehittämiseksi. Kehitystä tukee tavoite maankäytön kohdistamisesta joukkoliikenteen palveluvyöhykkeelle. Joukkoliikenteen rooli onkin jo kasvanut muun muassa raitiotieliikenteen käynnistyttyä, ja suunnitelmiin kuuluvat uudet raitiotielinjat sekä lähijunaliikenteen kehittäminen. Päätöksenteko uusista hankkeista ja palvelukehittämisestä tarvitsee tuekseen tietoa taloudellisesta kannattavuudesta, toteutusaikatauluista ja maankäytön ja liikenteen kehittämisen kytköksistä.

Tampereen kaupunkiseudun MAL-sopimus vuosille 2020 - 2023 edellyttää joukkoliikenteen kehityskuvatyön toteuttamista rakennesuunnitelman päivityksen yhteydessä.

Joukkoliikenteen kehityskuvan tavoitteena on tarjota perusteltu **kokonaiskuva joukkoliikenteen muodoista ja roolista eri alueilla sekä kehityspolku tavoitteiden ja tarpeiden toteuttamiseksi**. Työssä syntyvä strateginen näkemys tukee liikennejärjestelmän sekä maankäytön kehittämisen päätöksentekoa sekä tarkempaa suunnittelua. Samalla **työ kokoaa yhteen** uusimmissa selvityksissä (mm. raitiotien alustava yleisuunnitelma ja lähijunaliikenteen tiekartat sekä tulevaisuuskuvat) tuotettua tietoa.

Kehityskuva korostaa joukkoliikenteen edellytysten ja vaikutusten kokonaisvaltaista käsittelyä. Liikenteellisten vaikutusten, kustannusten ja maankäyttökytkösten lisäksi tulee hahmottaa toimenpiteiden vaikutus muun muassa ilmastonmuutokseen, segregaatioon ja kaupunkitilan viihtyisyyteen. Tulevaisuuskuvassa tulee huomioida myös energian hinnan mahdolliset muutokset ja sen vaikutukset liikenneköyhyyteen.

Työn tavoitteena on

1. muodostaa tavoitteellinen kokonaiskuva joukkoliikenteen kehityksestä vuosille 2030 ja 2040+
2. kuvata strategisten kärkeiden edellytyksiä ja vaikutuksia operatiivisten kehittämistoimenpiteiden tueksi

Seudun liikennejärjestelmätyöryhmä toimii työn ohjausryhmänä.

Työn tilannekatsaus seutuhallituksen keskustelun pohjaksi

Työn sisältöjen muodostamiseksi työssä on valmisteltu kolme erilaista joukkoliikenteen tulevaisuuskuva, skenaariota. Kaikkien skenaarioiden lähtökohtana on, että ne vastaavat joukkoliikenteen kasvutavoitteen.

Työn aluksi valmisteltiin **kaksi skenaariota**, joiden keskeinen ero on oletus eri mittaluokan investoinneista. Skenaario A kuvaa niukkoja investointeja joukkoliikenteen infraan ja skenaario B merkittäviä investointeja joukkoliikenteen infraan. Skenaarioiden vaikutukset arvioitiin liikenne-ennuste -mallilla, jonka avulla voidaan kuvata infra- ja palvelukehittämisen liikenteelliset vaikutukset.

Vaikutusten arvioinnit osoittavat, että

1. Merkittävänkkin infrakehittämisen vaikutukset joukkoliikenteen kulutapaosuuteen ovat melko maltillisia (kuntatasolla alle 1%-yksikön muutoksia). Joukkoliikenteen kilpailukyky suhteessa autoon paranee melko rajallisilla alueilla, joilla kilpailukyky on jo nykyisin lähtökohteisesti seudun paras.
2. Lähijunaliikenteen matkustajamäärät lisääntyvät voimakkaasti kehityksen myötä, mutta matkamäärät ovat edelleen pieniä suhteessa nykyisten raitiotiekäytävien matkustajamääriin. Raitiotie luo yhdyskuntarakenteen välittömässä yhteydessä olevin pysäkkien ja lyhyemmän pysäkkivälinsä ansiosta paremmat edellytykset palvella seudun ytimen matkoja. Suhteessa suunniteltuihin raitiotiekäytäviin lähijunaliikenteen matkustajamäärät ovat tyypillisesti noin puolet.
3. Raitiotien laajennusten matkustajamääräennuste on korkea, verrattavissa nykyisen ratikan kysyntään, lähellä Tampereen ydintä. Kysyntä vähenee voimakkaasti, kun siirrytään pidemmille uusille osuuksille, mutta on edelleen merkittävää. Suunniteltujen käytävien nykyisessä maankäytössä on suuria vaihteluita.
4. Raideyhteyksien- ja raiteeseen verrattavan palvelutason tuottaminen hyödyntää erityisesti uusia seisake- ja pysäkkialueiden joukkoliikenteen käyttäjiä. Hyödyn suuruus ja seudullinen merkitys riippuu siitä, paljonko alueille on mahdollista kohdentaa maankäyttöä. Suunniteltujen seisakkeiden nykyisessä maankäytössä on suuria vaihteluita.

Skenaarioiden A ja B pohjalta tehtiin seuraavia huomioita kehityskuvatyön jatkamiseksi:

- Kaupunkiseudulla on näyttöä onnistuneesta raideliikenteen kehittämistä ja kunnianhimoisia suunnitelmia sen jatkokehittämiseksi. Suunniteltu palvelutarjonta (skenaario B) sisältää vielä jossain määrin päällekkäisiä palveluita, joten suunnitelmia on perusteltua jäsentää eri kulkumuotojen osalta siten, että niiden parhaat puolet tulevat esiin. Tämä on erityisen oleellista tilanteessa, jossa kysynnän muodostumisessa ei ole käytössä maankäytön maksimipotentiaalia.
- Suunniteltuja raideyhteyksiä on mahdollista kehittää aluksi bussiyhteyksinä riittävän kysynnän houkuttelemiseksi joukkoliikenne käytävään. Vaiheittainen kehitys voidaan tunnistaa kustannustehokkaaksi ja joustavaksi ratkaisuksi.
- Joukkoliikenteen kulkutapaosuuksien kasvattamiseksi tarvitaan infrainvestointien lisäksi pitkäjänteistä palvelusuunnittelua, määrätietoista maankäytön suunnittelua ja muun liikennejärjestelmän systemaattista kehittämistä sekä tarkoituksenmukaista liikenteen hinnoittelua (lipunhinta, pysäköinti, tieliikenteen hinnoittelu).
- Skenaarioon A tulee sisältyä merkittävää palvelukehittämistä, jotta joukkoliikenteen houkuttelevuudesta voidaan huolehtia. Palveluihin panostamisella joukkoliikenteellä voidaan palvella laajoja alueita. Skenaariion keskeiset vahvuudet liittyvät toteuttamisen edellytyksiin.
- Skenaarioon B tulee sisältyä voimakkaita maankäytön ja liikennejärjestelmän ohjaustoimia raskaiden investointien edellyttämän joukkoliikenteen kysynnän mahdollistamiseksi ja investointien hyötyjen ulosmittaamiseksi. Skenaariossa voidaan tarjota merkittävä kehittämiskannustin seudun tiiviisiin osiin, mutta riskinä on kysynnän riittämättömyys tarkastellulla aikajänteellä.
- Skenaario B on monelta osin **toivottava skenaario**, mutta vastaa toteutuneen väestönkasvun perusteella vasta vuotta 2040 kaukaisempaa tulevaisuuskuvaa. Skenaario A on monelta osin **toteutettava skenaario**, jonka kunnianhimon taso jää matalaksi.

Skenaarioiden A ja B väliin on laadittu kolmas skenaario C, joka antaa hyvän lähtökohdan joukkoliikenteen kehityskuvaksi keskipitkällä aikajänteellä matkalla kohti merkittävää infrakehittämistä. Skenaariion C kautta kuvataan **toivottavaa ja toteutettavaa** tulevaisuuskuvaa.

Skenaario C on muodostettu seuraavien suositusten pohjalta:

1. Maankäytön ja joukkoliikennejärjestelmän yhteensovittaminen
2. Joukkoliikennemuotojen yhteensovitus ja roolitus toteutettavuuden ja vaikuttavuuden saavuttamiseksi
3. Raitiotiekehittäminen kysynnän pohjalta
4. Lähijunat kysynnän pohjalta

5. Runkobussit vaiheittain kehittämisessä ja palvelualueen laajentamiseksi
6. Runkoyhteyksiä syöttävät bussit ja palvelut
7. Solmupisteiden verkko- ja palvelukuvaukset matkakäyttäjien mahdollistamiseksi
8. Joukkoliikennejärjestelmän kannalta keskeiset liikennejärjestelmät
9. Joukkoliikenteen muu, mm. käytettävyyteen ja teknologiaan liittyvä kehittäminen

Edellä kuvatun skenaarion C sisältöteemoja voidaan pitää myös joukkoliikennejärjestelmän kehittämisen strategisina keihäänkärkinä. Niitä hyödynnetään kaupunkiseudulla kehitysaskelten suunnittelussa skenaarion B (merkittävät investoinnit) mukaiseen verkkoon.

Kuntajohtajat käsitelivät 4.11. kokouksessaan aineistoa. Kokouksessa tuotiin esille tarve tunnistaa seudun kasvun realiteetit joukkoliikennejärjestelmän kehittämisen taustalle.

Em. pohjalta liikennejärjestelmätyöryhmä suosittelee skenaarion C ("toivottava ja toteutettava") kehittämistä rakennesuunnitelman 2040 päivityksen lähtökohdaksi. Skenaariota C hyödynnetään myös skenaarion B mukaisen verkon kehittämisessä pidemmällä aikavälillä.

Aineiston valmistelu jatkuu kaupunkiseudun kuntayhtymän, Nyssen, konsultin ja liikennejärjestelmätyöryhmän yhteistyönä. Raportti toimitetaan kommentoitavaksi 16.2.2023 ja viimeistellään hyväksyttäväksi liikennejärjestelmätyöryhmän 30.3. kokouksessa ja edelleen kuntajohtajakokouksessa ja seutuhallituksessa.

Skenaarioita käsiteltiin seudun asukaspaneelissa 17.11.2022. Asukaspaneelin syötteitä hyödynnetään osana työn vaikutusten arviointia.

Liikennejärjestelmäpäällikkö Tapani Touru esittelee asiaa

Seutuhallitus 30.11.2022
Seutujohtaja Nurminen

Päätösehdotus.

Seutuhallitus päättää

skenaarion C ("toivottava ja toteutettava") valmistelusta edelleen rakennesuunnitelman laatimisen lähtökohdaksi

Päätös.
Tiedoksi.
Lisätietoja.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

seutusihiteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

129 § KAUPUNKISEUDUN TAVOITTEET HALLITUSOHJELMAAN

Seutujohtaja Nurminen

Vaikuttaminen hallitusohjelmaan

Kuntayhtymän tehtävänä on huolehtia jäsenkuntien yhteisestä edunvalvonnasta. Edunvalvonnan käytännön tehtäviä hoidetaan yhdessä Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan edunvalvontaverkoston kanssa.

Seutuhallitus hyväksyy vuosittain kaupunkiseudun tavoitteet valtion budjettiin sekä neljän vuoden välein tavoitteet hallitusohjelmaan. Näiden toteutumista seurataan edunvalvonnan tilannekatsauksin.

Hallitusohjelmataavoitteet 2019

Kaupunkiseudun tavoitteet 2019 olivat:

1. Suurten kaupunkiseutujen aseman vahvistaminen
2. Kaupunkiseudun sisäisen, kansallisen ja kansainvälisen saavutettavuuden parantaminen
3. Tutkimuksen, kulttuurin, osaamisen ja kansainvälistymisen edistäminen

Seutuhallitus on saanut edunvalvontakatsauksen mm. hallitusohjelmataavoitteiden toteutumisesta 30.3.2022. Kokoavasti todettiin tuolloin, että suurten kaupunkiseutujen asema ei ole hallitusohjelmakaudella kautta vahvistunut. Saavutettavuustavoitteissa on onnistuttu paremmin mm. MAL-sopimuksen sekä kv-lentoliikenteen yhteyksien kautta. Väyläviraston investointiohjelman hankkeet eivät sen sijaan ole edenneet toteutukseen. Tutkimuksen, kulttuurin, osaamisen ja kansainvälistymisen osalta merkittävimmät muutokset ovat olleet oppivelvollisuuden laajentuminen sekä päätös työllisyydenhoidon siirtämien kunnille.

Johtopäätöksenä todettiin, että käynnistyvällä edunvalvontakaudella tulee jatkaa vaikuttamista liikenteen hankkeiden investointipäätösten aikaansaamiseksi sekä suurten kaupunkiseutujen aseman vahvistamiseksi.

Hallitusohjelmataavoitteet 2023

Eduskuntavaalit pidetään 2.4.2022, minkä pohjalta hallituskoalitio valmistele uuden hallitusohjelman. Poliittinen valmistelu ja vaikuttamistyö on jo aktiivisessa vaiheessa. Pirkanmaan edunvalvontaryhmä on myös valmistautunut omien viestiensä kirkastamiseen hyvissä ajoin. Seutuhallitus kävi 30.3 lähetekeskustelun hallitusohjelmataavoitteiden 2023 valmistelusta. Edunvalvontaverkosto on jatkanut kesän ja syksyn

ajan hallitusohjelmatavoitteiden valmistelua. Tavoitteista on keskusteltu myös 26.9 Pirkanmaan vaikuttajafoorumissa. Pirkanmaan yhteiset tavoitteet julkaistaan Helsingissä 24.11. Tavoitteet hallitusohjelmaan on teemoiteltu seuraavasti:

1. Sujuva liikenne
2. Uudistuva teollisuus
3. Monialaiset osaajat
4. Digikompassi
5. Kestävä kaupunkipolitiikka

Myös ministeriöt ovat valmistautuneet uuteen hallituskauteen. Kanslia-päälliköiden johdolla laadittu tulevaisuuskatsaus on julkaistu 12.9.2022.

Pirkanmaan yhteisten tavoitteiden pohjalta on muodostettu Tampereen kaupunkiseudun strategiaa ”Vehreä metropolimme” ja sen kärkiteemoja tukeva aineisto. Siinä painottuvat erityisesti:

Saavutettavuus ja sujuva liikenne

- Pääradan peruskorjaus ja henkilöratapihan uudistaminen
- Suomiradan edistäminen
- Valtateiden 9, 3 ja 12 parantaminen
- Lentoaseman ja lentoliikenneyhteyksien vahvistaminen

Suuret kaupunkiseudut ja kestävä kaupunkipolitiikka

- MAL-suunnittelun ja -sopimuksen aseman vahvistaminen
- Suurten kaupunkiseutujen erityiskysymyksiin panostaminen, kuten asuntopolitiikka, turvallisuus, segregatio, raideliikenne)
- Digitalisten toimintatapojen edistäminen
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja varautuminen
- Kokeilupolitiikan tukeminen eli joustavat toimintamallit ja ketterät kokeilut
- Kasvukaupunkien rahoitusaseman vahvistaminen

Työvoiman saatavuus ja kansainvälistyminen

- 2. asteen koulutuspaikkojen lisääminen ja rahoitusjärjestelmän kehittäminen
- Kansainvälisen työvoiman saatavuus ja juurruttaminen
- Palveluiden monikielisyyden lisääminen
- Kansainväliset yhteydet

Uudistuva teollisuus, digitalisaatio ja kiertotalous

- Ekosysteemisopimusten vahvistaminen
- Green deal -sitoumuksen toimeenpano
- Teollisten investointien houkuttelu
- Digitalisaation hyödyntäminen

Liitteet:

- Tampereen kaupunkiseudun hallitusohjelmatavoitteet
- ”Pirkanmaan kädenjälki 2030” Pirkanmaan yhteiset hallitusohjelmatavoitteet

Päätösehdotus. **Seutuhallitus 30.11.2022**
Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi Pirkanmaan kädenjälki 2030-hallitusohjelmatavoitteet ja

hyväksyä Tampereen kaupunkiseudun hallitusohjelmatavoitteet.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.
Lisätietoja. seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

130 § KUNTAYHTYMÄN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TALOUSARVIO VUODELLE 2023

Seutujohtaja Nurminen 8.11.2022

Perussäännön mukaan kuntayhtymän tehtävänä on huolehtia

1. valtuustojen hyväksymässä seutustrategiassa kuntayhtymälle asetetuista tehtävistä
2. kuntayhteistyön yleisestä kehittämisestä ja kuntien välisen yhteistoiminnan kehittämisestä
3. yhteisten suunnittelu- ja kehittämishankkeiden toteuttamisesta
4. jäsenkuntien yhteisestä edunvalvonnasta
5. aluepolitiikan toteuttamisesta osaltaan
6. muista yhteisesti sovittavista seutuyhteistyöhön liittyvistä tehtävistä.

Kuntayhtymän toimintaa vuositasolla ohjaa uusi seutustrategia ”Vehreä metropolimme” ja sen toteutusohjelma sekä voimassa oleva MAL4-sopimus. Toiminnalliset tavoitteita on valmisteltu seudun asiantuntijatyöryhmissä ja niiden priorisointiin on saatu kuntajohtajien ohjausta. Myös seutuhallitus on käynyt lähetekeskustelun vuoden 2023 tavoiteaihoista.

Toiminnallisista tavoitteista on em. prosessissa tunnistettu ne, joiden toteutumiseen kuntayhtymän työssä panostetaan erityisesti ja joiden toteutumista seurataan kuntajohtajakokouksessa ja seutuhallituksessa. Valittujen tavoitteen saavuttamista arvioidaan myös osana kuntayhtymän palkkakannustimen toteutumista.

Lumoava arki

1. Uudistamme seudulliset palveluverkkoperiaatteet yhdyskuntarakenne, paikkariippumattomuus, seudullisuus ja hyvinvointialueiden käynnistyminen huomioiden.
2. Rakennamme seudullisen opinpolkuindeksin hyvinvointi-indeksin rinnalle ehkäisemään alueellista eriytymistä ja edistämään koulutuksellista tasa-arvoa.
3. Edistämme kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämisohjelman toimeenpanoa.
4. Edistämme lähijunaliikenteestä, raitiotieliikenteestä ja muusta joukkoliikenteestä laadittujen seudullisten selvitysten toimeenpanoa.
5. Lisäämme seudullista asukasosallisuutta Seutupaneelia ja digitaalisuutta hyödyntäen.

Fiksu kasvu

6. Valmistelemme Rakennesuunnitelman 2040+ päivityksen hyväksyttäväksi kunnissa.
7. Huolehdimme MAL-5 sopimuksen valmistelusta.
8. Päivitämme seudullisen hiilineutraalisuus (Hinku) -ohjelman ja seuraamme seudullisen hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamista
9. Yhtenäistämme MAL-seurannan aineistoja, kehitämme mittareita ja prosessien automatisointia.

Maailmalle auki

-

Seutuyhteistyön yleinen kehittäminen

10. Tuotamme ja jaamme ennakointitietoa kaupunkiseudun tulevaisuuden ilmiöistä.
11. Ideoimme, konseptoimme ja tuemme kestävän siirtymän ketteriä kehitysprojekteja.

Seutuyhteistyön talousarvioehdotus 2023

Seutuhallitus päätti kokouksessaan 31.8.2022 lähettää jäsenkuntiin lausunnoille talousarvioraamin, johon sisältyi maltillinen (40 000 €) lisäys seutuyhteistyön resurssointiin vuotuisen kustannustason nousuun. Lausunnot saatiin Nokialta, Orivedeltä, Pirkkalalta, Tampereelta, Vesilahdelta ja Ylöjärveltä. Lausuntojen mukaan korotus voidaan toteuttaa.

SEUTUYKSIKKÖ	TA 2022	TAE 2023	Muutos €	Muutos %
Myyntitulot/kunnat	1 135 100,00	1 175 100,00	40 000,00	3,52
Muut tuet ja avust.	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulot yht.	1 135 100,00	1 175 100,00	40 000,00	3,52
Palkat ja palkkiot	585 000,00	597 500,00	12 500,00	2,14
Sivukulut	107 500,00	109 700,00	2 200,00	2,05
Henk.kulut yht.	692 500,00	707 200,00	14 700,00	2,12
Palvelujen ostot	393 300,00	400 300,00	7 000,00	1,78
Vuokrat	54 400,00	55 400,00	1 000,00	1,84
Varv., yms.	9 000,00	9 200,00	200,00	2,22
Kaluston hankinta	3 000,00	3 000,00	0,00	0,00
Menot yht.	1 135 100,00	1 175 100,00	40 000,00	3,52
Toimintakate	0,00	0,00		

työn rahoitus

Seutuyksikkö on viime vuodet vastannut hyvin kuntatalouden haasteisiin. Toiminta on pysynyt vakiintuneella tasolla ja talousarvio on ollut noin 1,1 M€. Jäsenkuntien maksuosuudet ovat toteutuneet omistajaohjauksen mukaisina. Vuodelle 2023 on osoitettu 3,5 % kasvu kustannuskehityksen kattamiseksi. Jäsenkuntien maksuosuus v. 2023 on laskennallisesti 2,9 euroa/asukas.

Jäsenkuntien maksuosuudet 2023

Väestö 31.12.2021		TA 2022	TAE 2023	Muutos	Muutos	
	%	Yhteensä	Yhteensä	€	%	
Yhteensä	403 054	100	1 135 100	1 175 100	40 000	3,5
Kangasala	32 622	8,1	91 861	95 110,00	3 249	3,5
Lempäälä	24 164	6,0	67 948	70 450,00	2 502	3,7
Nokia	34 884	8,7	98 312	101 700,00	3 388	3,4
Orivesi	8 978	2,2	25 687	26 180,00	493	1,9
Pirkkala	20 206	5,0	56 470	58 910,00	2 440	4,3
Tampere	244 223	60,6	687 262	712 030,00	24 768	3,6
Vesilahti	4 444	1,1	12 453	12 960,00	507	4,1
Ylöjärvi	33 533	8,3	95 107	97 770,00	2 663	2,8

Kansallinen MAL-verkosto

Kuntayhtymän hallinnoi kansallista MAL-verkostoa, joka toimii kaupunkiseutujen ja ministeriöiden välisenä yhteistyöalustana. Verkoston toiminta perustuu kansalliseen kaupunkipolitiikkaan ja jäsenseutujen tarpeisiin. Mukana on 17 jäsenaluetta eri puolilta Suomea. Rahoittajina toimivat verkostoon kuuluvien jäsenalueiden lisäksi YM, Liikennevirasto, Traficom, Suomen Kuntaliitto ja ARA.

MAL-VERKOSTO	TA 2022	TAE 2023	Muutos €	Muutos %
Myyntitulot/alueet	197 600,00	201 400,00	3 800,00	1,92
Muut tuet ja avust.	139 100,00	108 400,00	-30700,00	0,00
Tulot yht.	336 700,00	309 800,00	-26 900,00	-7,99
Palkat ja palkkiot	116 700,00	122 000,00	5 300,00	4,54
Sivukulut	21 500,00	24 200,00	2 700,00	12,56
Henk.kulut yht.	138 200,00	146 200,00	8 000,00	5,79
Palvelujen ostot	184 800,00	149 400,00	-35 400,00	-19,16
Vuokrat	11 700,00	12 100,00	400,00	3,42
Tarv., yms.	2 000,00	2 100,00	100,00	5,00
Kaluston hankinta	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot yht.	336 700,00	309 800,00	-26 900,00	-7,99
Toimintakate	0,00	0,00		

Kuntayhtymän kokonaistalousarvio vuodelle 2023

Talousarvioehdotus vuodelle 2023 on täten 1 484 900 euroa, joka koostuu seutuyksikön ja MAL-verkoston tehtäväkokonaisuuksista. MAL-

verkostolla ei ole vaikutusta kuntayhtymän yli- tai alijäämän muodostumiseen tai jäsenkuntien maksuosuuksiin.

Liite:
- TAE 2023

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 30.11.2022
Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

hyväksyä liitteen mukaisen kuntayhtymän talousarvion, joka on tulojen ja menojen osalta 1 484 900 euroa,

hyväksyä toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023,

hyväksyä liitteen mukaisen taloussuunnitelman 2023-2025,

että seutujohtaja voi viimeistellä talousarvioesityksen yhtymäkokouksen käsittelyyn ja

että seutujohtaja voi hyväksyä sitomattoman kehittämisrahan käyttösuunnitelman.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

131 § YHTYMÄKOKOUKSEN KOOLLE KUTSUMINEN

Seutusihteeri Pohjonen

Perussopimuksen 4 §:n 2. ja 3. kohdan mukaan yhtymäkokous hyväksyy kuntalain säädösten mukaisesti kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvion sekä sen yhteydessä taloussuunnitelman, päättää tilinpäätöksen hyväksymisestä, tuloksesta, toimintakertomuksesta, vastuuvapauden myöntämisestä ja tarkastuslautakunnan ehdottamista toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta.

Perussopimuksen 6 §:n mukaan yhtymäkokouksen kokouskutsu on vähintään 14 vuorokautta ennen kokousta lähetettävä jäsenkuntien kunnanhallituksille.

Seutuhallitus 30.11.2022

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

että yhtymäkokous kutsutaan koolle 21.12.2022 klo 14.00 ja

että kokouskutsun antaa seutuhallituksen puheenjohtaja.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

jäsenkunnat

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

132 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT

Kuntalain 92 §:n sisältyvät määräykset viranhaltijapäätösten ottamisesta seutuhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntayhtymän hallintosäännössä on tarkempia määräyksiä asioista, joista seutujohtaja päättää. Lisäksi seutuhallitus voi päätöksellään delegoida päätöksenteon asiassa seutujohtajalle.

Seutuhallitukselle esitetään seutujohtajan päätöspöytäkirjat asioiden mahdollista käsiteltäväksi ottamista varten.

Pöytäkirjat ovat luettavissa ennen kokousta seututoimistolla.

Liite:

- Koonti seutujohtajan päätöksistä

Seutuhallitus 30.11.2022

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi seutujohtajan tekemät päätökset 21.9.-20.11.2022 ja

että päätöksiä ei oteta seutuhallituksen käsiteltäviksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

133 § SEURAAVAT KOKOUKSET

Vuoden 2022 kokoukset klo 9.00-11.00

15.12. Seutufoorumi klo 12.30-18.00 teemoina Vehreä & hyvinvointi ja
Metropolimme & kansainvälistyminen

21.12.

134 § MUUT ASIAT

Ei ollut.

135 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.10.

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 24 pages before this page

Dokumentet inneholder 24 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 24 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 24 sider før denne side

Detta dokument innehåller 24 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende